

ΚΥΠΡΙΑΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

**ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΑ
ΚΥΠΡΟΥ**

**ΘΗΛΑΣΜΟΣ ΝΕΟΓΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ
ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ 48 ΩΡΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΤΟΚΕΤΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017**

ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Σεπτέμβριος 2019

Ετοιμασία από: Θεοπίστη Κυπριανού

Θηλασμός νεογνών κατά τη διάρκεια των πρώτων 48 ωρών μετά ΤΟΝ ΤΟΚΕΤΟ

Οι πιο κάτω πίνακες και διαγράμματα που ακολουθούν προέρχονται από το Αρχείο Γεννήσεων της Μονάδας Παρακολούθησης Υγείας και αφορούν δεδομένα γεννήσεων από όλα τα μαιευτήρια του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα της Κύπρου.

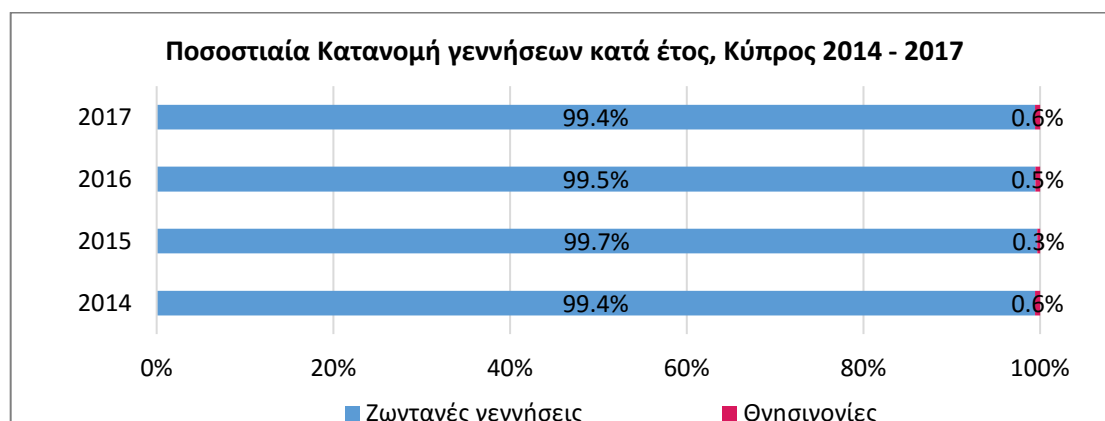
Κατανομή Γεννήσεων

Οι ζωντανές γεννήσεις το έτος 2017 ήταν 9443, μειωμένες σε σχέση με το έτος 2016. Οι θνησιγονίες¹ για το έτος 2017 ήταν 53, πολύ πιο ψηλές σε σχέση με το έτος 2015 και στα ίδια επίπεδα με τα έτη 2016 και 2014, φτάνοντας έτσι το ποσοστό θνησιμότητας στο 5.6 ανά 1000 συνολικές γεννήσεις.

Κατανομή γεννήσεων κατά έτος, Κύπρος 2014 - 2017

Γεννήσεις κατά έτος	2014	2015	2016	2017	2014 - 2017
Ζωντανές γεννήσεις	9499	9394	9670	9443	38006
Θνησιγονίες	53	31	52	53	189
Συνολικές γεννήσεις	9552	9425	9722	9496	38195

Γεννήσεις κατά τομέα	2014	2015	2016	2017	2014 - 2017
Ζωντανές γεννήσεις	99.4%	99.7%	99.5%	99.4%	99.5%
Θνησιγονίες	0.6%	0.3%	0.5%	0.6%	0.5%
% συνολικών γεννήσεων	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

¹ «Θνησιγονία» είναι ο εμβρυϊκός θάνατος, δηλαδή ο θάνατος ενός προϊόντος σύλληψης πριν από την πλήρη έξοδο ή εξαγωγή από το σώμα της μητέρας. Για τις περιπτώσεις θνησιγονίας, εφαρμόζεται τουλάχιστον ένα από τα τρία κριτήρια αναφοράς, με την εξής σειρά: 1) βάρος στη γέννηση, 2) ηλικία κύησης και 3) μήκος σώματος από την κορυφή της κεφαλής έως την πτέρνα. Βάρος στη γέννηση ίσο ή πάνω από 500g ή, όταν το κριτήριο του βάρους στη γέννηση δεν εφαρμόζεται, ηλικία κύησης ίση ή πάνω από 22 συμπληρωμένες εβδομάδες, ή όταν κανένα από τα δύο κριτήρια δεν εφαρμόζεται, μήκος σώματος από την κορυφή της κεφαλής έως την πτέρνα ίσο ή πάνω από 25 cm.

Θηλασμός κατά τη διάρκεια των πρώτων 48 ωρών μετά τον τοκετό κατά τομέα

Στο πιο κάτω γράφημα παρουσιάζονται τα ποσοστά θηλασμού για τα έτη 2014-2017. Γενικά, είναι σε πολύ υψηλότερα επίπεδα από ότι ήταν το 2010 σύμφωνα με τα στοιχεία της Euro-Peristat (βλέπε γράφημα στη σελίδα 4) (91.2% το 2017 σε σχέση με 65.7% το 2010). Όμως, παραμένουν σε αρκετά χαμηλά επίπεδα όσον αφορά τον αποκλειστικό θηλασμό.

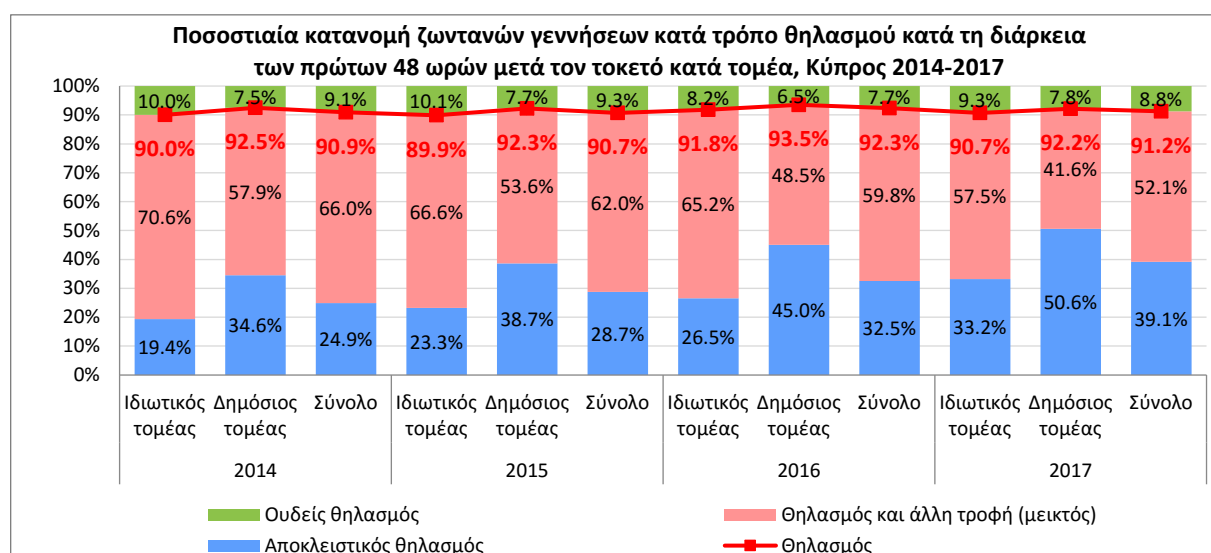
Κατανομή ζωντανών γεννήσεων κατά τρόπο θηλασμού κατά τη διάρκεια των πρώτων 48 ωρών μετά τον τοκετό κατά δημόσιο (ΔΗ) και ιδιωτικό (ΙΔ) τομέα, Κύπρος 2014-2017

Θηλασμός τις πρώτες 48 ώρες	2014			2015			2016			2017		
	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο
Αποκλειστικός θηλασμός	1133	1147	2280	1375	1263	2638	1729	1414	3143	2069	1627	3696
Θηλασμός και άλλη τροφή (μεικτός)	4122	1921	6043	3938	1749	5687	4249	1524	5773	3582	1336	4918
Ουδείς θηλασμός	585	250	835	598	253	851	537	204	741	577	251	828
Δε δηλώθηκε	341	0	341	218	0	218	13	0	13	1	0	1
Ζωντανές γεννήσεις	6181	3318	9499	6129	3265	9394	6528	3142	9670	6229	3214	9443

Θηλασμός τις πρώτες 48 ώρες	2014			2015			2016			2017		
	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο
Αποκλειστικός θηλασμός	19.4%	34.6%	24.9%	23.3%	38.7%	28.7%	26.5%	45.0%	32.5%	33.2%	50.6%	39.1%
Θηλασμός και άλλη τροφή (μεικτός)	70.6%	57.9%	66.0%	66.6%	53.6%	62.0%	65.2%	48.5%	59.8%	57.5%	41.6%	52.1%
Ουδείς θηλασμός	10.0%	7.5%	9.1%	10.1%	7.7%	9.3%	8.2%	6.5%	7.7%	9.3%	7.8%	8.8%
% ζωντανών γεννήσεων*	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
Θηλασμός	90.0%	92.5%	90.9%	89.9%	92.3%	90.7%	91.8%	93.5%	92.3%	90.7%	92.2%	91.2%

Παρονομαστής: Ζωντανές γεννήσεις

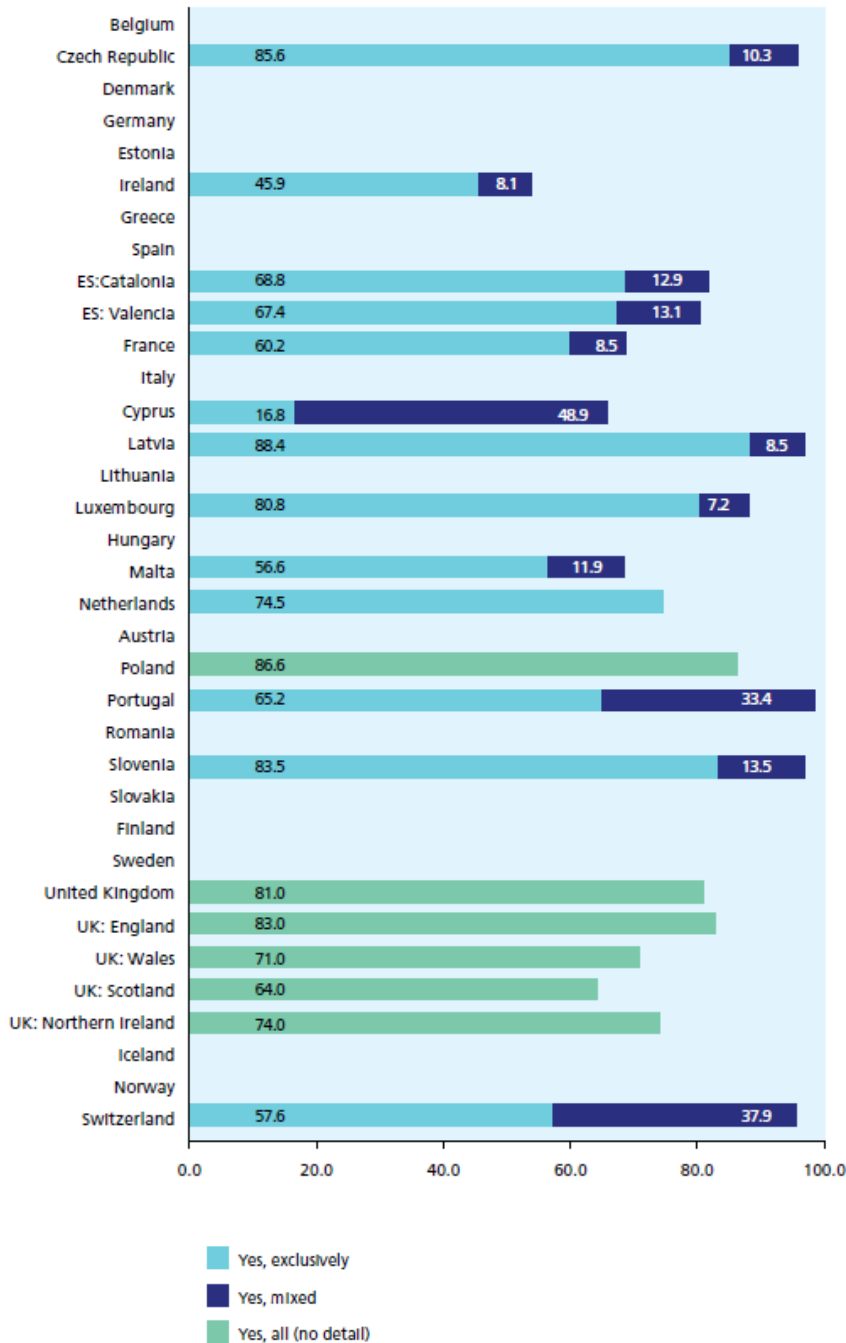
* Οι περιπτώσεις "Δε δηλώθηκε" κατανέμονται σε κάθε κατηγορία με συντελεστή στάθμισης

BREASTFEEDING DURING THE FIRST 48 HOURS AFTER BIRTH, CYPRUS 2010 FOR THE PERINATAL HEALTH REPORT 2010 OF EUROPERISTAT

EUROPEAN PERINATAL HEALTH REPORT

Figure 5.12 Distribution of exclusive and mixed breast feeding for the first 48 hours in 2010

NOTES:

Cyprus: Perinatal Survey in 2007

The Netherlands, no data on mixed feeding

Poland: National Health Survey in 2009

Portugal: National breastfeeding registry which was set up recently; coverage rate: 55% of public hospitals; includes term newborns from July 2010 to June 2011

Switzerland: includes healthy term newborns in hospitals and birthing homes participating in Baby Friendly Hospital Initiative; coverage rate: 38%

UK: no question on mixed feeding, only intended mixed feeding

Source: Perinatal Health Report 2010, Euro-Peristat

http://www.europeristat.com/images/European%20Perinatal%20Health%20Report_2010.pdf

Θηλασμός κατά τη διάρκεια των πρώτων 48 ωρών μετά τον τοκετό κατά επαρχία

Όπως είναι λογικό, στην Επαρχία Λευκωσίας οι γεννήσεις είναι περισσότερες από ότι σε άλλες επαρχίες λόγω πληθυσμού, λόγω μεγαλύτερου αριθμού μαιευτικών κλινικών καθώς και λόγω του Μακάριου Νοσοκομείου. Το έτος 2017, τα μεγαλύτερα ποσοστά αποκλειστικού θηλασμού παρατηρούνται στην Επαρχία Λευκωσίας, ενώ τα μεγαλύτερα ποσοστά μεικτού παρατηρούνται στις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου.

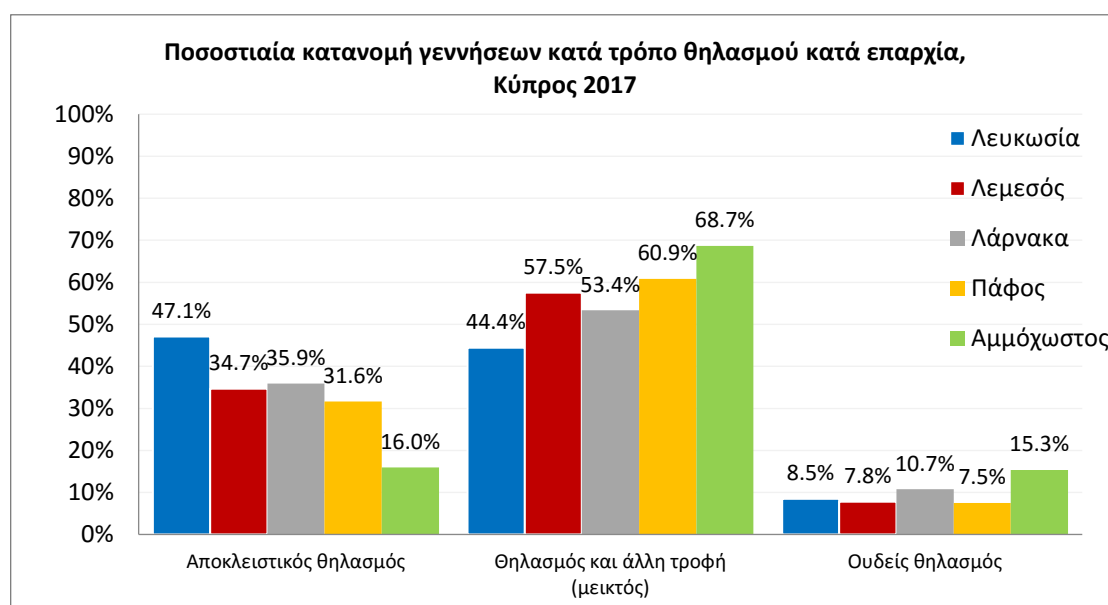
Κατανομή ζωντανών γεννήσεων κατά τρόπο θηλασμού κατά επαρχία, Κύπρος 2017

Θηλασμός κατά επαρχία	Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Αμμόχωστος	Σύνολο 2017
Αποκλειστικός θηλασμός	2001	943	364	312	76	3696
Θηλασμός και άλλη τροφή (μεικτός)	1887	1563	541	600	327	4918
Ουδείς θηλασμός	361	211	109	74	73	828
Δε δηλώθηκε	0	1	0	0	0	1
Ζωντανές γεννήσεις	4249	2718	1014	986	476	9443

Θηλασμός κατά επαρχία	Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος	Αμμόχωστος	Σύνολο 2017
Αποκλειστικός θηλασμός	47.1%	34.7%	35.9%	31.6%	16.0%	39.1%
Θηλασμός και άλλη τροφή (μεικτός)	44.4%	57.5%	53.4%	60.9%	68.7%	52.1%
Ουδείς θηλασμός	8.5%	7.8%	10.7%	7.5%	15.3%	8.8%
% ζωντανών γεννήσεων*	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Παρονομαστής: Ζωντανές γεννήσεις

* Οι περιπτώσεις ""Δε δηλώθηκε" κατανέμονται σε κάθε κατηγορία με συντελεστή στάθμισης

Τρόπος τοκετού και θηλασμός κατά τη διάρκεια των πρώτων 48 ωρών μετά τον τοκετό κατά τρόπο τοκετού

Η Κύπρος κατέχει πολύ ψηλά ποσοστά καισαρικών τομών που έφτασαν περίπου στο 53,3% (ζωντανές γεννήσεις) το 2017 σε σχέση με τα ποσοστά για φυσιολογικό τοκετό που ήταν στο 46,7%. Στον ιδιωτικό τομέα τα ποσοστά αυτά είναι ψηλότερα, 55,5% για καισαρική και 44,5% για φυσιολογικό τοκετό. Τα αντίστοιχα ποσοστά στον δημόσιο τομέα το 2017, ήταν 49,1% για καισαρική και 50,9% για φυσιολογικό τοκετό. Διαχρονικά παρουσιάζεται μεν μικρή καθοδική τάση στα ποσοστά για καισαρική τομή ωστόσο παραμένουν σε πολύ ψηλά επίπεδα.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας στην ιστοσελίδα του, αναφέρει ότι το «ιδανικό ποσοστό» για καισαρικές τομές είναι μεταξύ 10% και 15% και ότι η καισαρική τομή πρέπει να γίνεται μόνο όταν κρίνεται ιατρικώς αναγκαία, δηλαδή όταν ο κολπικός (φυσιολογικός) τοκετός μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη μητέρα ή το μωρό.

(<http://www.who.int/mediacentre/news/releases/2015/caesarean-sections/en/>)

Στις περιπτώσεις φυσιολογικού τοκετού τα ποσοστά για αποκλειστικό θηλασμό είναι ψηλότερα, σχεδόν διπλάσια, σε σχέση με τα αντίστοιχα στις περιπτώσεις καισαρικής τομής.

Κατανομή ζωντανών γεννήσεων κατά τρόπο τοκετού κατά ιδιωτικό (ΙΔ) και δημόσιο τομέα (ΔΗ), Κύπρος 2014-2017

Τρόπος τοκετού	2014			2015			2016			2017		
	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο
Φυσιολογικός τοκετός	2325	1755	4080	2390	1658	4048	2704	1609	4313	2769	1637	4406
Καισαρική τομή (επείγουσα ή από επιλογή)	3856	1563	5419	3739	1607	5346	3824	1533	5357	3460	1577	5037
Ζωντανές γεννήσεις	6181	3318	9499	6129	3265	9394	6528	3142	9670	6229	3214	9443

Τρόπος τοκετού	2014			2015			2016			2017		
	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο	ΙΔ	ΔΗ	Σύνολο
Φυσιολογικός τοκετός	37.6%	52.9%	43.0%	39.0%	50.8%	43.1%	41.4%	51.2%	44.6%	44.5%	50.9%	46.7%
Καισαρική τομή (επείγουσα ή από επιλογή)	62.4%	47.1%	57.0%	61.0%	49.2%	56.9%	58.6%	48.8%	55.4%	55.5%	49.1%	53.3%
% ζωντανών γεννήσεων	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Παρονομαστής: Ζωντανές γεννήσεις

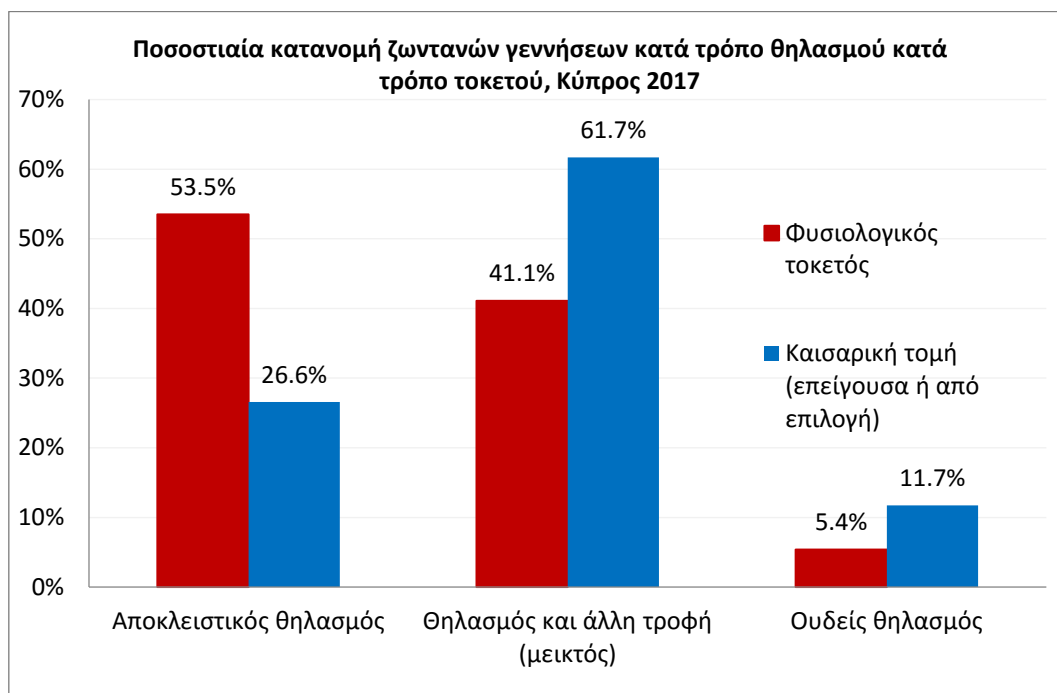
Κατανομή ζωντανών γεννήσεων κατά τρόπο θηλασμού κατά τρόπο τοκετού, Κύπρος 2017

Θηλασμός κατά τρόπο τοκετού	Φυσιολογικός τοκετός	Καισαρική τομή (επείγουσα ή από επιλογή)	Σύνολο 2017
Αποκλειστικός θηλασμός	2357	1339	3696
Θηλασμός και άλλη τροφή (μεικτός)	1811	3107	4918
Ουδείς θηλασμός	237	591	828
Δε δηλώθηκε	1	0	1
Ζωντανές γεννήσεις	4406	5037	9443

Θηλασμός κατά τρόπο τοκετού	Φυσιολογικός τοκετός	Καισαρική τομή (επείγουσα ή από επιλογή)	Σύνολο 2017
Αποκλειστικός θηλασμός	53.5%	26.6%	39.1%
Θηλασμός και άλλη τροφή (μεικτός)	41.1%	61.7%	52.1%
Ουδείς θηλασμός	5.4%	11.7%	8.8%
% ζωντανών γεννήσεων	100.0%	100.0%	100.0%

Παρονομαστής: Ζωντανές γεννήσεις

* Οι περιπτώσεις ""Δε δηλώθηκε" κατανέμονται σε κάθε κατηγορία με συντελεστή στάθμισης

Θηλασμός κατά τη διάρκεια των πρώτων 48 ωρών μετά τον τοκετό κατά ηλικία μητέρας

Οι περισσότερες ζωντανές γεννήσεις στην Κύπρο το έτος 2017, περίπου 75%, προέρχονται από γυναίκες ηλικίας μεταξύ 20-34 ετών. Τα ποσοστά αποκλειστικού θηλασμού είναι για όλες τις ηλικιακές ομάδες ψηλότερα από 35%.

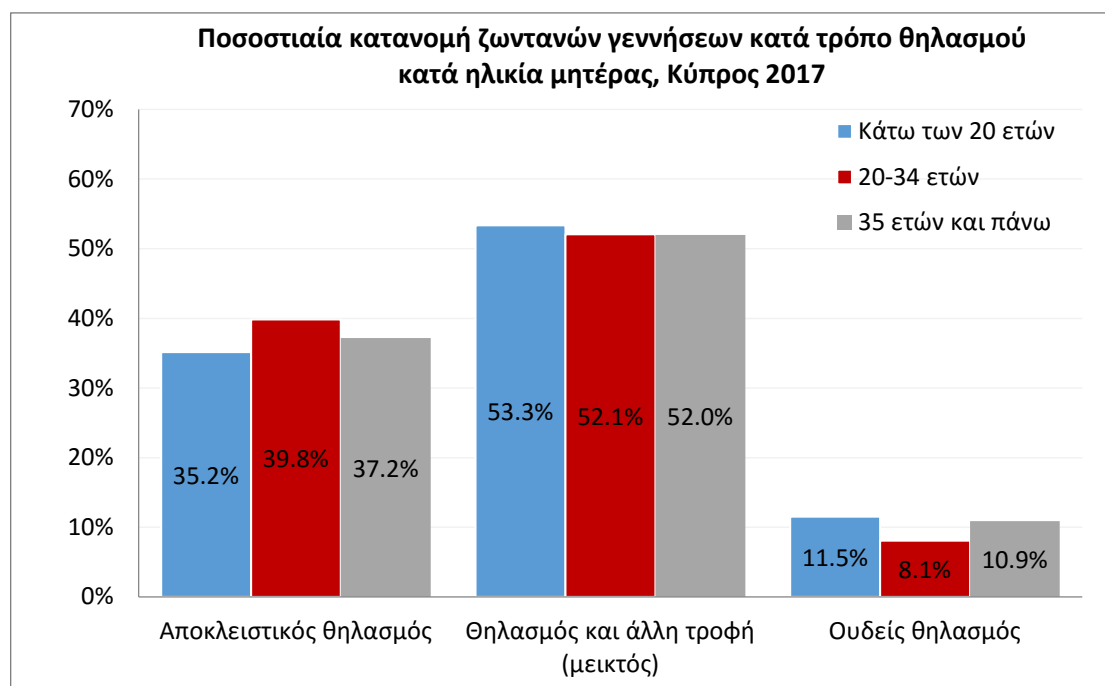
Κατανομή ζωντανών γεννήσεων κατά τρόπο θηλασμού κατά ηλικία μητέρας, Κύπρος 2017

Θηλασμός κατά ηλικιακή ομάδα	Κάτω των 20 ετών	20-34 ετών	35 ετών και πάνω	Σύνολο 2017
Αποκλειστικός θηλασμός	58	2841	797	3696
Θηλασμός και άλλη τροφή (μεικτός)	88	3715	1115	4918
Ουδείς θηλασμός	19	576	233	828
Δε δηλώθηκε	0	1	0	1
Ζωντανές γεννήσεις	165	7133	2145	9443

Θηλασμός κατά ηλικιακή ομάδα	Κάτω των 20 ετών	20-34 ετών	35 ετών και πάνω	Σύνολο 2017
Αποκλειστικός θηλασμός	35.2%	39.8%	37.2%	39.1%
Θηλασμός και άλλη τροφή (μεικτός)	53.3%	52.1%	52.0%	52.1%
Ουδείς θηλασμός	11.5%	8.1%	10.9%	8.8%
% ζωντανών γεννήσεων	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Παρονομαστής: Ζωντανές γεννήσεις

* Οι περιπτώσεις ""Δε δηλώθηκε" κατανέμονται σε κάθε κατηγορία με συντελεστή στάθμισης

Θηλασμός κατά τη διάρκεια των πρώτων 48 ωρών μετά τον τοκετό κατά ψυχοπροφύλαξη

Μεγάλο ποσοστό των γυναικών που ακολουθούν τη μέθοδο της ψυχοπροφυλακτικής επιλέγουν να θηλάσουν αποκλειστικά.

Κατανομή ζωντανών γεννήσεων ανά τρόπο θηλασμού κατά ψυχοπροφύλαξη, Κύπρος 2017

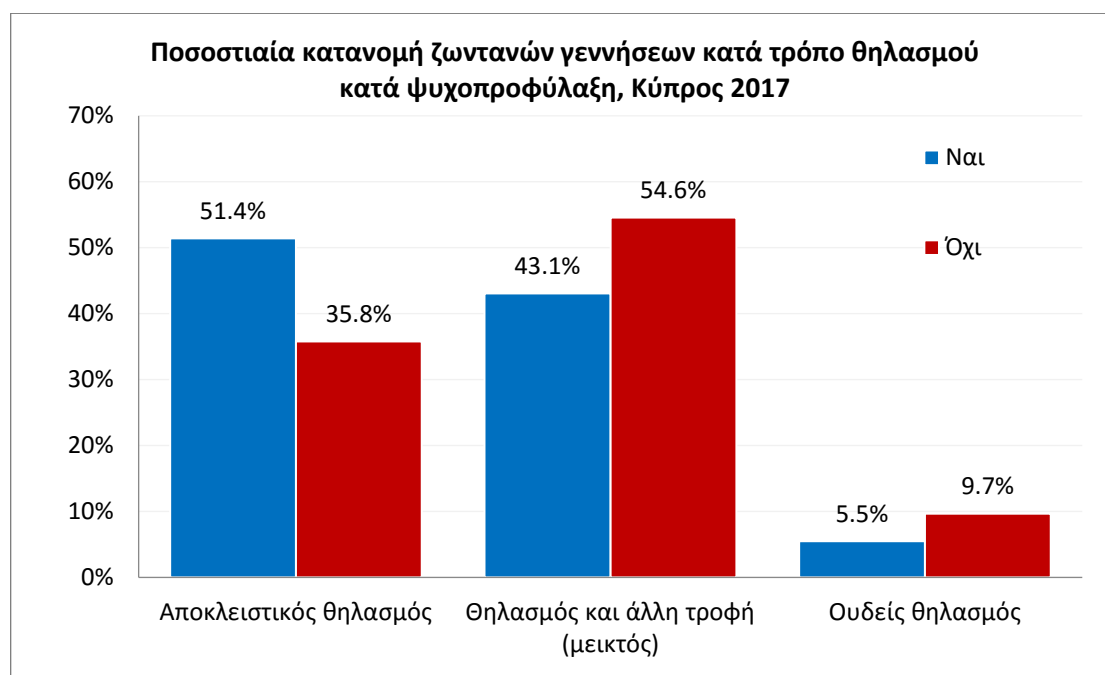
Θηλασμός κατά ψυχοπροφύλαξη*	Ναι	Όχι	Σύνολο 2017
Αποκλειστικός θηλασμός	1047	2649	3696
Θηλασμός και άλλη τροφή (μεικτός)	877	4041	4918
Ουδείς θηλασμός	112	716	828
Δε δηλώθηκε	1	0	1
Ζωντανές γεννήσεις	2037	7406	9443

Θηλασμός κατά ψυχοπροφύλαξη	Ναι	Όχι	Σύνολο 2017
Αποκλειστικός θηλασμός	51.4%	35.8%	39.1%
Θηλασμός και άλλη τροφή (μεικτός)	43.1%	54.6%	52.1%
Ουδείς θηλασμός	5.5%	9.7%	8.8%
% ζωντανών γεννήσεων**	100.0%	100.0%	100.0%

Παρονομαστής: Ζωντανές γεννήσεις

* "Ψυχοπροφύλαξη" είναι μέθοδος προετοιμασίας των γυναικών για φυσιολογικό τοκετό μέσω ειδικών τεχνικών αναπνοών και χαλάρωσης

** Οι περιπτώσεις "Δε δηλώθηκε" κατανέμονται σε κάθε κατηγορία με συντελεστή στάθμισης

Θηλασμός κατά τη διάρκεια των πρώτων 48 ωρών μετά τον τοκετό κατά μέθοδο υποβοηθούμενης γονιμοποίησης

Οι γυναίκες που ακολουθούν κάποιο μέθοδο υποβοηθούμενης γονιμοποίησης είναι πιο πιθανό να επιλέξουν καισαρική τομή. Σημειώνεται ότι από τις γυναίκες που υποβοηθούνται, 83.0% επιλέγουν καισαρική. Επομένως, είναι λογικό τα ποσοστά για τον αποκλειστικό θηλασμό στις περιπτώσεις υποβοηθούμενης γονιμοποίησης να είναι χαμηλότερα από αυτά του μεικτού θηλασμού.

Κατανομή ζωντανών γεννήσεων κατά τρόπο θηλασμού κατά μέθοδο υποβοηθούμενης γονιμοποίησης, Κύπρος 2017

Θηλασμός κατά Υποβοηθούμενη γονιμοποίηση	Καμία μέθοδος γονιμοποίησης	Εξωσωματική γονιμοποίηση	Άλλη μέθοδος γονιμοποίησης	Σύνολο 2017
Αποκλειστικός θηλασμός	3586	96	14	3696
Θηλασμός και άλλη τροφή (μεικτός)	4629	238	51	4918
Ουδείς θηλασμός	760	60	8	828
Δε δηλώθηκε	1	0	0	1
Ζωντανές γεννήσεις	8976	394	73	9443

Θηλασμός κατά Υποβοηθούμενη γονιμοποίηση	Καμία μέθοδος γονιμοποίησης	Εξωσωματική γονιμοποίηση	Άλλη μέθοδος γονιμοποίησης	Σύνολο 2017
Αποκλειστικός θηλασμός	40.0%	24.4%	19.2%	39.1%
Θηλασμός και άλλη τροφή (μεικτός)	51.6%	60.4%	69.9%	52.1%
Ουδείς θηλασμός	8.5%	15.2%	11.0%	8.8%
% ζωντανών γεννήσεων	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Παρονομαστής: Ζωντανές γεννήσεις

** Οι περιπτώσεις "Δε δηλώθηκε" κατανέμονται σε κάθε κατηγορία με συντελεστή στάθμισης

